

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУД

АБОНАМЕНТЪ:

Въ България, за 6 м.—7 л.

Въ странство за 6 м.—14 л.

Единъ брой 10 ст.

ОБЯВЛЕНИЯ:

На IV стр. 15 ст. на кв. см.

Адресъ: „Добруджа“

се връщ. назадъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Излиза понеделникъ, сръда и петък

Турската преса и Букурещкия миръ. — Мирътъ на Балканитѣ. Чуждата преса и Букурещкия миръ. — Прѣвратътъ въ Украйна. Огъзи за добруджанската изложба. Прѣгледъ на пресата. Императоръ Карлъ въ германската главна квартира. — Ромънитѣ въ 1878 за Добруджа. — Таблица на умрѣлитѣ и загиналитѣ. — Хроника.

П. Тодоровъ.

Турската преса и букурещкия миръ.

Напоследък турската преса повиши то- нътъ си за Карсъ, Кримъ, Персия и черно- морската руска флота, безъ, обаче, да прекрати спорътъ си по добруджанския въпросъ. Въ това отношение в. „Тасфери Екяръ“ държи палмата на първенство. Тоя нашъ събратъ въ броя си отъ 30 априлъ посвѣтава цѣла статия върху мирътъ съ Ромъния, съ един- ственото желание да оправдае турскитѣ пре- тенции за компенсация. Разбира се, че се надува все старата пѣсенъ на сътрудничество въ освободителната акция въ Добруджа съ по-мекъ тонове.

„Тасфери Екяръ“ поддържа, че съобразно съ-результатитѣ, настѣващо едно измѣнение въ възгледитѣ на воюващитѣ страни, споредъ което се и оформявали нови политически те- чения. Това е едно твърдъ погранично стано- вище, което може да има приложение само по отношение на една колеблива и неустановена политика. Редовното е, че въ междудържав- нитѣ политически отношения винаги залѣгатъ известни принципи, които, като червена нишка се очертаватъ за наблюдателното око на поли- тика. Тѣзи принципи, наистина, сѫ специфични за всяка отделна държава, но това нищо не прѣчи на тѣхната повече или по-малка дъл- готрайностъ. Това начало е залѣгнало особено здраво въ курса на нашата външна поли- тика отъ първия день на политическото ни самостоятелство, та и до днесъ. Само въ огледъ на своята неизмѣнна обединителна борба, ние сме оправдѣвали нашитѣ междудър- жавни отношения. Тая наша борба нѣма за- воевателни тенденции и, заради това, резул- татитѣ отъ войната въ нищо не могатъ да измѣнятъ държавното ни становище. Все въ огледъ на тоя принципъ, България оправдѣла своята политика и въ намѣната 1915 година. Резултатитѣ отъ войната, това го доказашме много ясно въ Брестъ-Литовскъ, иматъ за насъ до толкова влияние, до колкото тѣ за- сѣгатъ нашитѣ национални задачи за обеди- нение и претенции върху родни земи. Тур- цитѣ не могатъ да кажатъ същото за себе си по отношение на въпросътъ за Добруджа.

Тѣжката тенденция, която „Тасфери Ек- яръ“ иска да прокара е очевидна. Тя се върти около оматѣсания кръгъ за турско- българското споразумение преди намѣсата на България въ войната. Да се поставя този въпросъ въ свързка съ резултатитѣ отъ вой- ната е, както опасно, така и неправилно. Въ 1915 год. България ликвидира съ споровѣтъ си на изтокъ и то по единъ окончателенъ на- личъ, като събори порутената стѣна, която разделяше добритѣ съседски отношения меж- ду двѣта държави, следъ като развѣ своето свито, малко прѣдъ това, знаме за обединението

на прѣснатата си семейна челидѣ. Ето какъ трябва да се схваща гравитатъ отъ съоста- вянето на двѣта съвѣтъ отъ двѣта въпроси — турско-българското споразумение отъ 1915 г. и бъдещата политическа съдба на цѣла осво- бодена Добруджа.

Нашитѣ турски събратъ отива и по-далечъ въ стремѣжъ си да хвърли намѣче въ българ- ската градина. Той подновява единъ току що заглѣхналъ споръ за значението на нашата военна акция. Влизането на турскитѣ войски първи въ Браила не само е една грѣшка въ фактитѣ, но, даже и да имаше истината на своя страна, е безъ стойностъ при една обща съюзническа война, гдѣто командуването не е раздвоено. Другоаче се слага въпроса за Ца- риградъ и проливитѣ. Дѣйствително съ-пазе- нето на тѣснитѣ, българската армия нази и отечеството си отъ чуждото нашествие, обаче, това е единъ въпросъ за слѣдъ намисането ни въ крѣпавия вътрѣшнѣтъ. Не същото може да се приложи и по време на нашия неутралитетъ, когато полжението на прѣсто- лната-турска столица съ-сѣдѣщата бѣше ста- нало значително тягостно. Съ нашето отерито заставане на страната на съюза, ние, бо- рейки се за своитѣ национални права, спо- могнахме твърдъ много на нашитѣ истинни съюзници.

Остава да обобщимъ нашата начална ми- сълъ. Ние държимъ, че стремѣжътъ на тур- цитѣ за възсѣздаване крѣпости сражу Бълга- рия е едно отрицание на онова доверие, което легна въ основата на нашия съюзъ; то е нѣщо повече отъ промѣна на възгледитѣ по външ- ната имъ бъдеща политика, отъ която ние вземаме основание да се страхуваме. Такова измѣнение центъра на тежестта не е било въ нашето прѣдвѣждане прѣзъ 1915 г., нито пъкъ може да намѣри и сега още у насъ по- дръжка. Ние трябва да крѣпимъ съюзнитѣ си връзки не върху базата на недоверието, а върху разумното съзнание на общността на нашитѣ, респективно на четворния съюзъ, интереси. И въ това именно отношение трябва да замѣкнатъ нашѣно легендитѣ за засил- ването и равновесието, които основателно де- завуира нашия германски събратъ „Kreuzzeitung“ при сравняването бъдещето становище на Германия спрямо Ромъния и България.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Излезитѣ отъ Щаба на Дѣйствующата армия
за 13 май 1918 г.

Македонски фронтъ. Сѣверно отъ Битоля, при източна Черва и южно отъ Гевгели огневата дѣйно- стъ отъ двѣта страни бѣше временно по-силна. Из- точно отъ Вардара английски взводове се опитаха да приближатъ нашитѣ прѣдни постове при с. Мачуково, но бѣха разпрѣснати съ огънь. Сѣверно отъ Тихин- ското езеро патрули схватихъ. Въ долинитѣ на Струма оживена аеропланна дѣйностъ отъ наша и не- приятелска дѣйностъ.

Съюзнически свѣдения.

Западнѣтъ военъ театъръ. Въ областъта на Кемелъ, оживена артилерийска дѣйностъ и пѣхотни боеве.

Прѣзъ мѣсецъ априлъ неприятелскитѣ загуби въ въз- духа сѫ: 15 привързани балони и 271 аероплани, а германскитѣ — привързани балони и 123 аероплани.

Италиански фронтъ. Бойната дѣйностъ продължава оживено.

О Т З И В И за Добруджанската етнографическа изложба

„МИРЪ“. И тѣл орнаменти — шевици, както и опия въ стара България, Македония, Тракийско и Од- ринско, се отличаватъ отъ европейскитѣ съ своята из- ясна простота, праволинейни контури, жгловати фор- ми, спокойствие въ композициитѣ си и мозайчно без- релезно полагане на петната, на краскитѣ. По техни- ческата си изработка всички добруджански шевици се разпрѣдѣлятъ на два вида: — в а д е н и и — н а ш и т и и (везани).

Интересно е съчетаването на боитѣ при по-ста- ратѣ мотиви, особено онова при прѣстѣлнитѣ и нѣкои отъ възглавницитѣ. Дисхармония нѣде не се срѣща, даже и при най-наивнитѣ композиции. Много пакти съ чувството си, което не се е поддавало на поквара отъ чуждо влияние, добруджанката е вадимпала македон- ката, на даже и тракийката по отношение постигане тиха хармония, мекота и сладостъ, елегантностъ и нѣжностъ при съчетаването на краскитѣ. Върху фонъ отъ тъменъ карминъ, науръ, тя постави фрѣза отъ из- ясни начертани орнаменти съ оранжевъ, тъменъ ул- трамаринъ, малко черно и малко бѣло; нататѣкъ мо- тива се повтаря, обаче, боитѣ се измѣнятъ — оранжевъ е замѣненъ съ зеленото, синьото — съ кафѣво.

Мотивитѣ при различнитѣ композиции изглеждатъ като еднакви, ала като се взре човѣкъ по-внимателно вижда, че единъ отъ единъ си изпращатъ: — това е една отъ най-важнитѣ особености, съ които се отличава твор- чеството на българина отъ онова на европееца.

В. ВОЕННИ „ИЗВѢСТІЯ“. Посѣтителитѣ на из- ложбата, които никога не е бивалъ въ Добруджа, вод- ната не бѣде наведенъ на мисълта, че тоя жгълъ из Балканския полуостровъ е населенъ съ най-кравни българи, които една жестока модерна властъ, каквато бѣше ромънската, не е била въ състояние да прѣсмѣли и да погуби.

Въ изложбата сѫ прѣдставени главно носитѣ на добруджанци и покаянината имъ. Между прѣдме- титѣ първо мѣсто заематъ килими отъ разна величина и прѣстѣлнитѣ, въ които въображението на добруд- жанката и нейния вкусъ къмъ тоноветѣ и комбина- цитѣ най-добре се изразиха. Вие се омирате прѣдъ нѣкои отъ тѣхъ прѣдмети и съ чувство на естетична наслада съзерцавате изящнитѣ линии, приятнитѣ то- нове, всѣкога насложени върху единъ хармониченъ фонъ. И забѣжително е, че разнообразието е много голямо; като да е имало надварване въ по-изтънчени комбинации. Пинширитѣ, които се употребяватъ за домашна украса, сѫ изработени съ ошката любовъ къмъ красотата, както и прѣстѣлнитѣ, нѣкои отъ тѣхъ иматъ за основа коприна, главния цвѣтъ на които е кремения. Приятно впечатлѣние правятъ и цѣлитѣ рокли, върху които сѫ стилизувани малки птичница, а други сѫ безъ всякаква орнаментика, обаче общитѣ имъ цѣтъ съ своята сладостъ изкушава простотата на изработката имъ.

Въ изложбата е прѣдставенъ и домашния битъ на добруджанеца съ една хая, единъ видъ трапеза- рия, дѣто съ усиленъ трудъ българинътъ събира че- лѣдъта си на обща софра. Също така е наредѣна и гоотлата стаа съ типичната добруджанска нешка, съ междерчето, съ иконостаса, а прѣзъ сръдната на стаата с обѣсана дѣтска люлка. Не е забравенъ и портрета на Стефанъ Караджа, тоя добруджанецъ, сложилъ кос- титѣ си за освобождението на България.

Добруджанци бодърствуватѣ, скоро на- шата кауза ще има пѣленъ успѣхъ.

Мирът на Балканите

Въ миналия брой на вестника встъпихме, че България не е нито пезизнеспособна, нито непродуктивна, нито с неустановени политически идеали, нито, най-послъ, политическа противница на Турция и останалите съюзници, за да се искат от нея териториални и стопанствени компенсационни сръщи отстъпването на северна Добруджа. Още по-малко и се искат, разбира, защото и е укавана помощ в земането на тази част от Добруджа. Казахме също, че мотивът на всичко това се крият в догматичното становище, което империализма заема при разрешението на Балканската проблема, доколкото тя е българска проблема.

В. „Tageblatt“ иде да потвърди тези наши мисли с една неочаквана откровеност, като казва, че „Германската политика застъпва гледището, че крайната цел на тия прѣговори (Букурещките) трѣбва да бъде обезвѣрдяването на Балкана и, прѣди всичко, създаването на трайни приятелски връзки между Турция и България. Обезвѣрдяването на Балкана, значи, равнопѣрно разпрѣдѣление на силите и особено изравняване силите на Ромѣния и България“, защото ако се нажежа Ромѣния сѣ засилването на България, рано или късно, щѣли да се породят старите противорѣчия между Ромѣния и България и България и Турция.

Ако германската политика има дѣйствително за целъ това, което пише „Tageblatt“, нека конкретизираме възнажряването от нея. А то е: 1), Балкана се обезвѣрдява не заради самия него,

и тогава нека отхвърлимъ всѣка отговорност отъ Балкана за това обезвѣрдяване; 2), мотивът за обезвѣрдяването не се взема отъ непосредствено палищните балкански въпроси, а се внасятъ отъ вънъ, като чуждъ елементъ и 3), за да се постигне това обезвѣрдяване, прилага се такъ стария методъ за разпрѣдѣление на силите, което не значи прѣмахвање на избухателния материал заложѣнъ подъ основите на Балкана, а неговото разпрѣдѣление тѣй, че, като се запази едната страна, да изгорятъ всичките останали.

Конкретно за България въпроситъ се слагатъ така: сила на Ромѣния, граница сѣ Австро-Унгария, възстановяване на одриската крѣпост подъ ислямска властъ. Като съюзна страна, това, което и се дава сѣ рака, взема се сѣ другата. Всичко това се прави, разбира се, не само отъ гледището на настоящето а и за избѣгване бъдещите възможности.

Съ това си становище германски империализмъ, колкото по-прогресивенъ е по отношение самодржавния руски и английския империализмъ, толкова по податливъ е за по-неразвититъ отъ него страни, каквито сѣ тѣзи на изтокъ и югоизтокъ, безразлично дали докося неприятелски или съюзнически дѣржави. Този фактъ най-ясно се очертава въ политиката му спроти България, като съюзна страна, защото отъ нея се искатъ компенсационни въ полза на Турция, за пейна сѣвка, по думитъ на „Tageblatt“ се създава и Ромѣния. Съ това не Балкана се обезвѣрдява, а България, безъ разбира се, та да е дава поводъ да се разбере, че заплахата германски или турски или, най-послъ, съюзни интереси сега, или ще ги заплахата за въ бъдеще.

Фактически това обезвѣрдяване за България би се свело до едно коренно промѣнение на ролята на сѣюза спроти нея. Разрешението, което доби одриската крѣпост сѣ договора отъ 1915 год. е най-сполучливото, което можеше да се даде никога и отъ никога. Тая крѣпост не може да служи за защита на Цариградъ, по тя може да бъде голѣма опасностъ за Бал-

кана, респект. на България, защото незначително друго, освѣнъ възстановяване реномето на ислямски режимъ на Балкана сѣ всички лоши послѣдствия за мирното развитие на послѣдния. Не за това покова България, а за създаване мирни условия за развитие, което подъ влиянието на сѣюза сѣ Германия да направи невъзможно повръщането на старото положение на Балканите. Няма нужда да пи се поднасятъ границитъ въ албанскитъ чукари и сръбски усон. Не сѣ тѣ, които рѣшаватъ съдбата на бъдещия балкански животъ.

За трети пътъ Букурещъ вмѣсто да разреши балканската проблема остави я отворита.

При все това Балкана е продължавалъ да гори. Той ще продължава да гори, ако се приложи на дѣло, замисъла на „Tageblatt“, защото Балкана може да бъде обезвѣрденъ за другитъ само, когато бъде обезвѣрденъ за себе си. А това не може да стане мимо интереситъ на България, защото тя е носителката на балканския миръ. Минаха врѣмената, когато факторътъ на Балканите бѣ само Цариградъ. Днесъ трѣбва да бъдатъ такива София и Цариградъ. А миръ между тѣзи два фактори може да има само тогава, когато между тѣхъ не се събуждатъ непухди и правилно разрешени вече спорове.

D.

Добруджа ще диша само чрезъ дробовѣтъ на Отецеството — майка България!

Чуждата преса и букурещкия миръ.

„В. Berliner Tageblatt“ за турско-българскитъ спорове, които започнаха сѣ първитъ прѣговори въ Букурещъ, въ Германия се знае много малко, защото изясненето на такива различия въ мѣстната, колкото и естествено явление да сѣ въ всички съюзни групи сѣ противорѣчиви интереси, винаги е въ извѣстна степенъ деликатно. Сега, обаче, можѣ безъ особена осторожностъ да говоримъ за тѣзи противни стрѣмѣжи, върху които дѣржавнически умъ е наддѣлѣлъ вече. Спомняме си, че прѣди България да встъпи въ войната, Турция, прѣзъ септември 1915, отстъпи областъта западно и югозападно отъ Одринъ. Върху въпроса, дали това отстъпване е станало безрезервно, даже и въ случай, че България значително увеличи своята територия, мѣстната се различаватъ. Когато при букурещките прѣговори Добруджа бѣде обещана на България, въ Цариградъ поискаха тази територия обратно, а въ нѣкои политически кръгове отидоха даже до тамъ, да искатъ повръщането на Гюлѣрджина и Дедеагачъ. Българитъ дадохъ видъ, че сѣ съгласни да отстъпятъ одриската гара и една тѣсна лѣвица западно отъ Марица; но при пѣколко седмични опити за посредничество, не можа да се постигне едно приемливо за двѣтъ страни съгласие. Накрай това регулиране на границата, което било необходимо за Турция, разговоритъ върху северна Добруджа и Кюстенджа се слѣдѣха въ Цариградъ сѣ живъ интересъ. Боже се да не би уреждането на въпроса

за владѣнието на Добруджа, въ съгласие сѣ първоначалната българска програма, да стане единъ денъ прѣчка за турскитъ съобщения сѣ Австро-Унгария и Германия. Споразумѣнието можа да се постигне, чрезъ единъ отказъ на турцитъ отъ оправане на границата и чрезъ разрѣшението добруджанския въпросъ тѣй, че да се отстранятъ тѣзи сѣмѣния. Само слѣдъ това Ахмедъ Насими бѣ отпущенъ за Букурещъ за подписване на мирния договоръ.

Никоя страна въ послѣднитъ четири години не е била ръководена сѣ по голѣма сигурностъ и дълководностъ, както България и отъ извѣрденно голѣмо значение е, че тази умно водена, заселена отъ единъ дѣловитъ народъ страна, заема едно положение, което все повече и повече разширява почвата си на Балкана. Винаги е опасно и противоестествено, да се прѣсича стрѣмѣжа на единъ народъ къмъ свободно море. Тази ограничаваща политика, която се води за наказание сѣ сѣрбитъ и сега се прилага и къмъ руситъ, е невъзможна къмъ българитъ. Затова и въ Турция, кѣдѣто Талаатъ паша и неговитъ приятели се показваха майстори въ политическото изкуство, не мислѣха сериозно за повръщането отново на Дедеагачкото пристанище. България продължава да се стрѣми къмъ морскитъ брѣгове; тя иска да задѣржи и заетитъ въ войната грѣцки градове Кавала, Драма и Сересъ. Безвѣрно е да се заплахване сега сѣ този въпросъ, понеже тоѣ ще се наложи едва въ края на войната и пѣма никаква връзка сѣ прѣговоритъ въ Букурещъ. Ако Гърция бѣде принудена да отстъпи тѣзи брѣгове на България и, споредъ българското прѣдложение, Солунъ се или неутрализира, или обърне въ единъ грѣцко-български кондоминиумъ, то, като резултатъ, Германия, както и Австро-Унгария ще трѣбва да основатъ своята политика и за бъдеще на почвата на близко приятелство сѣ България. Гърция ще остане подъ влиянието на антантата, защото недопустимо е, което, слѣдъ едно такова намаляние на грѣцката територия, бралъ Константинъ да може да се върне обратно въ Атина. Че огорченето на Гърция отъ сѣверъ не ще може да се възмезди сѣ никакво обезщетение, сигурно това не интересува българитъ, които познаватъ добръ сѣрдцето на своитъ сѣбди. На Турция пъкъ, сѣ нейното напѣрване въ Кавказъ, се отпирватъ нови хоризонти и нови страни.

Прѣвратѣтъ въ Украйна.

Почти цѣлия германски печатъ потвърждава съобщението, че новото украинско правителство носи чисто калетска боя и това, изглежда, че отговаря на фактитъ. Сѣ прѣврата, който дѣкара начело на управлението генералъ Сторопадски, контрь-революционеритъ, буржоазията и едритъ землевладѣлци сѣ опечалки тактѣ усилѣхъ, който, споредъ нѣкои вѣстници, може да бъде съдѣносенъ за господството на болшевикитъ въ велика Русия. Политикитъ на имотнитъ класи въ Русия сѣ националисти и противници на Германия, но тѣ толкова малко бѣха се страхували подъ покровителството на окупационнитъ германски войски да побѣдатъ своитъ социалистически противници, колкото малко се страхували и Тьеръ за врѣ-

Проф. Романски и Д-ръ Пенковъ.

Продължение отъ бр. 131.

Ромѣнски свидѣтелства по въпроса за Добруджа.

(1878 год.)

Уводна статия изъ в. „România liberă“.

... Кое може по-отблизо да ни интересува, освѣнъ това, което е наше и особено, когато въпроситъ е за земята, на която живѣемъ, за нашето собствено отечество?

Твърдѣ естествено е, че единъ народъ обича земята, на която живѣе, тѣй, както обича себе си, при все това въ извѣстни дипломатически кръгове върватъ, че Ромѣния играе само една комедия, когато се изказва, че не приема Добруджа въ замѣна на Бесарабия! Териториалното обезщетение, казватъ дипломатитъ, ще бъде по-значително и полезно за дѣржавта, понеже тази областъ между другитъ добри страни има и тази, че притежава едно изключително пристанище на морския брѣгъ — Кюстенджа.

Но, мислимо ли е, че единъ народъ ще приеме разширение на своята територия сръщу цѣлата на едно отчуждаване отъ собствената си праотческа и историческа областъ.

Това положение прѣротно би ни завело много далечъ сѣ своитъ послѣдствия. Споредъ него, би могло да се допусне, че ние утрѣ при извѣстенъ случай ще замѣнимъ цѣлата страна сѣ китайското царство, защото, послѣдното е много по-широко и би ни дало още повече ползи сѣ производството на чай, когато пъкъ нашитъ полета раждатъ само жито и пакъ жито!

... Елементарна истина е, че политиката на нашето правителство не би имала никаква стойностъ, ако не е поддържано на врѣме отъ волята на народа и, ако народътъ не се заеме самъ да защити цѣлостта на своята територия. Правителството може всичко да измисли и всичко да обмисли, но само по своя смѣтла, тѣй да се рѣче — на теория, безъ практическа санкция, защото политиката на едно конституционно правителство може най-много да очертае една насока; но ти никога не може да бъде рѣшаваща ако не е удобряна чрезъ рѣшение на народното прѣдставителство. И нашитъ камари запитвани едва сега върху отстъпването на Бесарабия, отговориха, че ромѣнитъ не искатъ да замѣняватъ нито стѣпка отъ своята земя сръщу друга областъ, макаръ тази областъ, както онѣзи въ приказкитъ, да ражда златни дървета и скъпоцѣнни камъни.

Тази мисълъ отеква навсѣкѣдѣ, кѣдѣто житѣятъ ромѣни.

„România liberă“ № 213, 4. II. 1878.

Писмо изъ провинцията.

Едно сѣрдце отъ прѣзъ Олтѣ ни изпраща слѣдния стопъ:

„Живи нѣма да я дадемъ!“

Крайова 24. II

Има, може би, хора, които не могатъ да схванатъ отстъпването на Бесарабия въ неговата пълнота, особено, когато ни се прѣдлага въ замѣна Добруджа сѣ нейнитъ блага. Ние, обаче, ще изложимъ на прѣтко послѣдствията, които би имала тая сѣмѣна, защото Бесарабия за насъ е единъ въпросъ за животъ или смъртъ. И ето защо:

1) Ако Бесарабия мине подъ руска властъ, чрезъ това се създава единъ мостъ между сѣвернитъ и южни славяни и сѣ основаването на новитъ независим славянски дѣржави, това ще бъде едно истинско нещастие за насъ, единъ лѣшей, който, рано или късно, ще обхване цѣлото ни тѣло.

2) Сѣ присѣдинението на Добруджа ний ще влѣземъ въ непосредствено допиране сѣ българитъ. Влѣктъ въ всѣки моментъ ще гледа да налага агнето, защото му мѣти водата и това ще бъде една втора опасностъ за нашето национално съществуване.

Както отстъпването на Бесарабия, тѣй и присѣдиняването на Добруджа, слѣдователно, оставяватъ тѣ единъ двоенъ атентатъ сръщу нашия националенъ животъ и тоя ромѣнитъ, който би удобрилъ едно такова дѣло не може друго иче да се нарѣче, освѣнъ убиецъ на собственото си отечество.

в. „România liberă“, № 232, 26 II. 1878, стр. 2.

(Слѣдѣя)

мето си при сѣмко такива обстоятелства да продължи борбата против цариската комуна. Тя действуватъ, като реалполитици и използватъ даденитѣ обстоятелства, но отъ това още не слѣдва, че тѣ могатъ да задоволятъ отъ тѣхъ. При това положение, докато Русия о болшевишка отношението между нея и възобновила буржоазна Украйна що си останатъ нателнати. По щомъ като украинскитѣ кадети, които, въпреки договоритѣ, сѣ едно парче отъ Русия, стѣпнатъ здраво на крака и си създадатъ една операциона зона сръщу сѣверъ, днитѣ на болшевикитѣ сѣ прочетени. Като имъ се удаде да възврънатъ господството на своитѣ сѣбратя въ Русия, здравата връзка между сѣверъ и югъ ще дойде сама по себе.

ПРЪГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА.

„Vorwärts“ Прѣговоритѣ за миръ съ Ромѣния се проточиха доста много. Цѣла верига отъ произшествия се разиграха въ течение на това време: ромѣнско замедляване, ромѣнска министерска криза, обявяване присъединението на Бесарабия, вѣдна, отъ бесарабско-украински протести, потушаване гражданската война между Донъ и Днестъръ, руско украински прѣговори за миръ и, най-послѣ, контръ революционна прѣвратъ въ Украйна. Непосредствената взаимна връзка на тѣзи събития не е още достатъчно ясно, но задъ кулиситѣ се вилятъ значителни нишки и, въ всѣки случай, таблото на историята на послѣднитѣ два мѣсеца е тѣй богато и заплетено изписана, че всичко, което е израсло на таа почва, трѣбва да слѣди съ особѣн интересъ. Разбира се, сѣмко и върху приближаващия миръ съ Ромѣния.

ИЗЪ РОМѢНИИ.

(Отъ нашия специаленъ кореспондентъ).

Букурещъ. Съобщава се на жителитѣ добружанци, които граничатъ съ дѣлтата и, които иматъ добитѣкъ и възможностъ да засѣятъ въ дѣлтата, вѣдѣто се памира достатъчно обработваема и твърдъ продуктивна земя, че правителството е рѣшило да измѣде, прѣвъ земледѣлския сѣмътъ въ Ковуръ, нуждитѣ на пролѣтни посѣви: ебмена: паревина, бобъ, просо, бостанъ. Отъ дунавската дѣлта ще се образува постваржѣ съ името: оградѣ Дѣлта, съ оградѣн градъ Сулина.

Въ уводна статия на в. „Лумина“ прѣдставява финансовото положение на Ромѣния, слѣдъ сключаване мира, като твърдѣ затруднено, понеже, вѣмъ сѣмъте-отавуящитѣ шестъ милиарда военни разходи, сѣмъ слѣдва да се прибавитѣ още пѣмъте милиарда за изплащаване банкоцитѣ на Генералната банка и окупационнитѣ военни власти, разноснитѣ на окупационнитѣ войски и тѣхната поддръжка, изплащане наложената на оръжиятѣ военна контрабандия, обезщетенията за поданицитѣ на централния сѣмътъ, както и на своитѣ собствени подданицы, възстановяване на разрушенитѣ обществени сгради, изтица за съобщение и жѣлезно-пѣмътитѣ материали и прочее. Вѣстиникътъ счита че е необходимо да се използва сѣмъте-отавуящото изобилие на пари въ страната, за да се сключи вътрѣшенъ заемъ, а сѣмъко да се оключи и отъ централнитѣ сили единъ значителенъ воененъ заемъ. Вѣстиникътъ дѣмъсира мѣмъслѣта, Ромѣния да иска отъ Антантата на понесе частъ отъ нейнитѣ военни разходи, като изтъква, че всичкитѣ заеми на Ромѣния отъ Антантата прѣвъ време на войната сѣмъ сключени безъ сѣмъзане законнитѣ форми, така че можело да се оспорва тѣхната валидитетъ. Като се вѣмътъ прѣдъ видѣ близкитѣ връзки между глав. редакторъ на „Лумина“, авторъ на статията и сѣмъганитѣ правителство, тѣзи заключения добиватъ особѣно значение.

Възстановена е пощенската служба изъ селата въ окупирания ромѣнска територия. Цензурата и военното положение ще бѣдатъ запазени до ратификацията на мирния договоръ.

Съ специална спогодба, постигната между централнитѣ и Ромѣния, оирѣдѣни сѣмъ слѣднитѣ цѣни за хранитѣ, които централнитѣ сили ще закупуватъ въ Ромѣния: жито и рѣжъ 3300 лева; грахъ 4200 лева; бобъ 4700 л.; рѣсница 6500 л.; лѣнъ 7500 л. и слѣмъкогледъ 5560 л., на вѣмътъ отъ 10 тона.

Починалъ е поета Георги Комбукъ, единъ отъ най-големитѣ ромѣнски лирики и идеализаторъ на сѣмъския животъ и права.

ИЗЪ ЧУЖБИНА.

(В. Т. Агешия и радиотелеграфа).

Ирландскитѣ протести

Вѣрнъ. Английскитѣ вѣстанци донасятъ за голѣми ирландски протестационни събрания противъ

въвеждането задължителната военна служба. Ораторитѣ искатъ уреждането на самостоятелна Ирландска република, като се изказватъ твърдѣ остро противъ Английската империя.

Австроунгарския императоръ въ Германската главна квартира.

Науенъ. Австро-Унгарския императоръ посѣти на 12 того Германския императоръ въ Главната квартира. Той се придружаваше отъ министъра на външнитѣ работи баронъ Вурмианъ, началникъ штаба на Австро-Унгарската Главна Квартира Арцъ и Австро-Унгарския министъръ принцъ Хоенлоуе. Отъ германска страна взеха участие въ срѣщата имперския канцлеръ, Генералъ фелдмаршалъ фонъ Хинденбургъ, Генералъ Мудендорфъ, Държавния секретаръ фонъ Кюлиманъ и пѣмъомощния министъръ графъ Велдеръ. Кърованитѣ главн тѣхнитѣ събѣстници развѣмъиха сѣмъдечни мисли по всички мѣмънали и настѣмъщи политически, стопански и военни въпроси, върху които ще се базиратъ сегашнитѣ и бѣмъдащи отношения на дѣмътъ монархии. Доймо се до споразумѣние по всички тѣзи въпроси.

Потомскъ. Английски министърсѣмътъ.

Лондонъ. Адмиралтейството съобщава, че британския параходъ „Стуибъ“ билъ торпиранъ на 6 того отъ германска подводница. Изчезнали 2 офицери и 13 войници.

Загубитѣ въ Амьенъ.

Копенхагенъ. В. „Дейли Мелъ“ съобщава, че до сѣмъга въ Амьенъ сѣмъ наднали 7000 германски гранати 1200 хиляди каски биле съборени. Отъ 120,000 души население, въ града сѣмъ останали само нѣмъколко стотинци.

Ново морско нападение върху Остенде.

Берлинъ. Официалъ. На 10 май, въ 3 ч. сутринята, английски морски сили прѣдприеха ново нападение сръщу Остенде. Нѣмъколко неприятелски парахода, които се опитаха да проникнатъ, подъ закрилата на изкуствена мѣмъла, въ пристанището бѣмъдохъ отблъснати отъ салва и точенъ огънъ на на нашитѣ брѣмъгови батареи. Единъ старъ крайцеръ, напълно поврѣденъ, се памира вѣмътъ отъ водитѣ на пристанището. Входитѣ на пристанището е напълно свободенъ. На засѣмъдналия параходъ напѣмътрихъме само трупове; останалетѣ двама живи, които се бѣмъха хвърлили въ морето, бѣмъдохъ пѣмъмъени. Споредъ полученитѣ до сѣмъга свѣмъдения, най-малко два неприятелски моторни параходи сѣмъ били потопени и единъ мониторъ тежко поврѣденъ. Този опитъ на задрѣмъстване пристанището, прочее напълно пропадна. Още веднѣжъ противникътъ пожертвува напразно живота на свои войници и параходи.

Прѣдстоѣмъщо изпразване на Ипернъ.

Науенъ. Агенцията Хавасъ извѣмъстѣмъва, че изпразването на Иперъ е прѣдстоѣмъщо. Въ извѣмъстѣмъто се изказва сѣмърахъ, че линията Кидъ — Вермѣмъцелъ може да бѣмъде пробита и въ тѣмътъ случай изпразването не ще може вече да се прѣдприеме, вѣмъко което се а може да стане безъ затруднения.

Неприятеля е вече проникналъ до нѣмъкои точни въ прѣдградията.

Хроника

Уредницитѣ на Добруджанската изложба въ София. Добруджанската етнографическа изложба е била наредена отъ женския благотворителенъ комитетъ при Добруджанската организация въ София, въ съставъ: г-жѣ Д-ръ А. Петрова, Богданъ Горанова, Д-ръ Славчева, г-ца Лазарова, г-жа Владигерова, М. Атанасова, сѣмъ дѣмъствително на г-жѣ К. Липчева, Будевска—Ганчева, Олга Генералъ Енчева и госпожицитѣ: Н. Маслинкова, А. Д-ръ Топчева, Кръстанова. Надзорѣмътъ въ време на посѣмъщенията е билъ възложенъ на 5 комисии отъ живуци въ столицата добруджанки подъ прѣдседателството на г-жѣ: И. Д-ръ Карева, И. Калчева, Д. Генералъ Загорска, К. Липчева и Е. Полж. Велчева.

Добитѣкъ за населението. М вото на финанситѣ нарежда слѣмъдното: Върнатитѣ отъ войсковитѣ части добитѣкъ, годенъ още за земледѣмъска работа, да се раздава на земледѣмъското население за вѣмъменно ползуване сръщу 10 л., наемъ за година на глава.

На публиченъ тръгъ ще се продаватъ само върнатитѣ коне и мѣмърета, и то, ако нѣмъа желающы да ги взематъ за вѣмъременно използване.

Скрѣмъбна вѣмъст.

Съ скѣмърумени сѣмърдца, извѣмъстѣмъваме на роднини, приятели и познати, че незабравимия и непрѣмъжливъ, братъ и сродникъ

ГЕОРГИ СТЕФ. ДЕРМЕДЖИЙСКИ

на 16 год. възраст

отвлѣченъ отъ коварнитѣ рождѣмънци на 10 септември 1916 год. се е поминалъ на 24 февруари м. г. въ с. Биволари (Молдова) далечъ отъ своитѣ родитѣли, сестри и роднини, безъ да бѣмъде майчински послѣмъднѣо прѣмъгърнатъ, нито роднински оплаканъ. Ти, незабравимий Георге, починалъ въ далеченъ и незнаенъ край

Нека вѣмъсто утрѣмъна поливка ти служи сутринната росица, а пролѣмътнитѣ птички съ своитѣ мелодични чуруликания ти закъмънатъ вѣмъсто оплаквателни пѣмъсни въ незнаенъ за насъ гробъ.

Почивай спокойно мило дѣмъте.

Поклонъ прѣмъдъ твою гробъ далеченъ.

Дѣмълоко опечаленъ: баща Стефанъ, майка Янеа, сестри Радка, Вѣмърбанка, Миланка, Величка Анастасия и Руска, тѣмъла Рада, дѣмъдо Георги.

с. Гурково, 29 априлъ 1918 г.

Уена. Уемътъ се увеличава на 4 лв. за 100 вѣмъгр смѣмълна храна на брашно и 3 лв. за ярма. Въ бѣмъдаще той ще се удържа отъ самитѣ воденичари.

Дамбата на месо. Отъ 1 май до 10 августъ се оирѣмъдѣмъля по 750 гр. седмично на лице дамба на месо.

Прѣмънасяне на храна. Позволителни за прѣмънасяне на купени храни ще се издаватъ отъ районнитѣ комитети, когато хранитѣ ще се прѣмънасятъ отъ едно мѣмъсто на друго въ неговия районъ изрѣмъшенне за прѣмънасяне храни отъ една околия въ друга се издаватъ само отъ Дирекцията за С. Г. П. О. Отдѣмълъ Прѣмъхрана.

Вѣмъзбрана върху вѣмълната. Търговията съ вѣмълна е забранена. Тя ще се иззема по 15 лв. килограма за непрапа, нормално суха, 1-во качество и по 14 лв. кгр., ако е отъ 2-о качество, франко селото. Овцевѣмъдци, които иматъ до 12 овце сѣмъ дължѣмъци да дадатъ по половинъ кгр. вѣмълна на руна на всѣмъка овца, а останалитѣ по 1 кгр. на овца. Суватчинитѣ сѣмъ дължѣмъци да прѣмъдадатъ напълно всичката вѣмълна. Вѣмълната се изплаща по изплащателни списѣмъци най-къмъсно въ срокъ отъ 10 дѣмъна отъ съставянето имъ и изтеглине на потребнитѣ алансови суми. Събраната вѣмълна ще се прѣмъдава по наредъ на фабрицитѣ за обработване. Съ изработенитѣ отъ фабрицитѣ платове ще разполага Дирекцията за С. Г. П. О. и тя ще ги разирѣмъдѣмъли съ нареди.

Свободна търговия. Внесениѣмътъ отъ странство стоки безъ компенсация, а сѣмъко и материалитѣ за облѣмъкло и закарнитѣ издѣмълки ще се продаватъ не по нормирани цѣмъни, а съ нормирани печалби. По сѣмъкия начинъ ще се оирѣмъняватъ и реквизиранитѣ внесени отъ вѣмънъ стоки.

Майсторитѣ мандраджии. Всѣмъми вѣмънитѣ майсторъ —мандраджии, пуснатъ отпускъ като такѣмътъ, ще остане ма сторъ въ оная мандра, за която е исканъ, безъ да се гледа дали мандрата е отнета отъ първия ѣмъ мандраджия. Мандраджии — стопани, които вслѣмъдствие прѣмъхвърлянето на мандритѣ отъ едно лице на друго, оставатъ безъ мандра, сѣмъ дължѣмъци да се върнатъ веднага въ частитѣ си.

За тѣмъюносѣмъячѣмътъ. Всички въпроси относно сѣмъянето на тѣмъюнтъ, сѣмъ отъ компетентностъ на финансовото министерство.

Софийската гара. Прѣмъдварителнитѣ планове за модерна и грапдиозна гара въ София се изработватъ отъ дрезденски архитекти и наскоро ще бѣмъдатъ изпратени въ София. Освѣмътъ това ще бѣмъде изработенъ моделъ отъ гипсъ, който ще бѣмъде изложенъ въ София.

Рѣмъчната продажба на вѣмъстиниъ „Добруджа“. Настоятелнитѣ сѣмъ дължѣмъци да продаватъ вѣмъстиниъ ни на рѣмъчна продажба по 10 ст. брой, а не и по-сѣмъжко. На ония, които не се съобразятъ съ това нареждане, ще бѣмъде отнемано правото на настоятели. Това за свѣмъдѣмъние на читателитѣ ни особѣно отъ сѣмъверна Добруджа.

За пострадамитѣ добруджанци. За избѣмъгване злоупотрѣмъблѣмъния съ въпроса за обезщетенията на бѣмългаритѣ, пострадали отъ войната съ Ромѣния, Министерството на външнитѣ работи и изповѣмъданията, явява, че то, бѣмъдейки единствено компетентно по таа материя, своевременно ще съобщѣмъ кои бѣмългари и отъ кои области какѣмътъ родъ заявления, кога и гдѣ трѣмъбва да ги подаватъ.

ВОСѢмътъ ЗА ПРОДАНЪ!

продава се восѣмъкъ гарантирана чистота и качество.

Справка администр. на вѣмъстиниъ за М.

Книжнина.

Нова книга. Излизе от печат книгата „Ромъни и нейната политика спрямо България“ от д-р Г. Калинковъ, бивш български пълномощникъ министър въ Букурещъ презъ българо-турската война и въ надвечерието на балканската война (1913 г.). Книгата съдържа редъ дипломатически документи отъ голѣмъ интересъ и цѣнни разсуждения на автора.

Получи се въ редакцията на книжка 1, год. XII отъ дѣтското илюстрирано списание „Свѣтулка“, уреждано отъ столичния основенъ учителъ Спасовъ. Годишния му абонаментъ 5 лв. го прави достъпно за всички млади четци.

Получи се въ редакцията на книга 2 отъ библиотеката „Балкански въпроси“ подъ надсловъ „Революционната борба въ Македония“ отъ А. Томовъ и Г. Балдаровъ. Книгата е разпрѣдѣлена на 9 глави и обхваща революционнитѣ движения отъ зараждането на вътрѣшната революционна организация до участието на македонци въ днешната война. Въпросътъ, който третира, особено въ днешни дни, както и сериозността, съ която сѣ се отнесли авторите къмъ материята, прави честъ на съставителитѣ. Книгата е изпестрена съ 33 портрети на македонски революционери. Цѣната ѝ е 5 лева.

Четете вѣстникъ „Добруджа“
защитникъ на добруджанската кауза

А Н К Е Т А

Върху реквизициитѣ, конфискациитѣ, ограбванията, разрушенията и опожаряванията, извършени върху частната собственостъ въ Добруджа отъ ромѣнскитѣ власти и войски презъ сегашната война.

	реквизиции съ документи	Реквизиции безъ документи	Ограбвания и опожарявания	Всичко
Бабадашка околия				
с. Ахмаджа	14.200—	25.900—	—	40.100—
с. Акадѣвъ	—	8.057—	12.572—	20.629—
с. Енисала (допълнително)	230—	—	—	230—
Исанчанска околия				
с. Даутча	—	36.688-10	9.494—	46.182-10
с. Балабапча	1.400—	13.430—	448—	15.278—
Нузгунска околия				
с. Паракъой	—	21.530—	23.590—	45.120—
с. Гюведже	—	11.298—	—	11.298—
с. Калайджи	—	15.670—	—	15.670—
Тулчанска околия				
с. Катадой (допълнително)	4.090-40	—	40.450—	44.540-40
с. Алябий-кьой (допълнително)	—	—	5.140—	5.140—
Мачинска околия				
с. Ай-орманъ	9.332—	15.450—	95.216—	119.998—

(Слѣдва).

Извѣстие.

Сообщавамъ за знание на интересующитѣ се, че тия дни открийхъ затворената си до сега

ПЕЧАТНИЦА

на ново, въ която ще приемамъ поръчки за всички учрѣждения военни, общински и частни лица.

Отвориохъ сжко и

КНИЖАРНИЦА

въ която имамъ за продажъ разни

КАНЦЕЛАРСКИ
И УЧИЛИЩНИ
ПОТРЕБИ

ЛИКОВЕ НА БЪЛГАР. ДѢЙЦИ
пощенски карти, илюстрации, календари и разни книги за прочитъ.

ВСИЧКИ ИЗДАНИЯ НА
ФОНДЪ „ДОБРУДЖА“

Въ книжарницата ми ще намерите и всички българ. вѣстници И ВѢСТНИКЪ „ДОБРУДЖА“.

гр. Тулча, 20 априлъ 1918.

Съ почитъ:
Кр. Дончевъ

4—5

МАРТИРОЛОГЪ

НА ИЗБИТИЕ И ЗАГИНАЛИЕ ВЪ МОЛДОВА ОТВЛЪЧЕНИ ДОБРУДЖАНЦИ

№ по редъ	Име и прѣзвие на загиналия	Отъ гдѣ е родомъ	Околия	Възраст	Семейно положение	Колко деца има	Занятие	На кои дата презъ 1916 г. билъ отвлъченъ	Гдѣ е загиналъ
124	Рачо Рачевъ	Азипларъ	Добришка	36	Жененъ	2	земледѣлецъ	4/IX 916 г.	Ренгелевъ
125	Георги Ив. Чекезевъ	„	„	45	„	6	„	22 VIII 916	Романево Бор.
126	Кольо Ив. Чекезевъ	„	„	42	„	6	„	„	„
127	Иванъ Ангеловъ	„	„	35	„	4	„	„	„
128	Господиновъ Георгиевъ	„	„	26	„	2	„	„	„
129	Тодоръ Георгиевъ	„	„	35	„	—	„	4 IX 916 г.	„
130	Сташко Минчевъ	„	„	32	не	—	„	„	„
131	Мянчо Стоевъ	„	„	20	„	—	„	„	„
132	Рачо Рачевъ	„	„	36	„	2	„	„	„
133	Димитръ Р. Арнаудовъ	Чифл.-Мусубей	„	63	„	3	„	22 VIII	„
134	Димитръ Глигоровъ	„	„	61	„	4	земледѣл.	„	Трафешъ
135	Мово Станчевъ	„	„	48	„	5	„	„	„
136	Матю Г. Вешняковъ	„	„	40	„	4	„	„	„
137	Стефанъ Георгиевъ	„	„	20	не	—	„	„	„
138	Георги Христовъ	„	„	22	„	—	„	„	„
139	Филчо Михалевъ	„	„	36	жененъ	3	„	„	„
140	Георги Георгиевъ	„	„	44	„	7	„	„	„
141	Жельзко Колевъ	„	„	22	„	—	„	„	„
142	Василь Ивановъ	„	„	38	„	3	„	8 VIII	Гюларъ
143	Андрей Атанасовъ	„	„	25	не	—	„	9 VIII	„
144	Жельзко Атанасовъ	„	„	26	„	—	„	„	„
145	Тодоръ Ивановъ	„	„	23	жененъ	—	„	„	Трафешъ
146	Иванъ К. Драгановъ	Узларъ	„	29	„	2	„	„	Биволари
147	Христо Стефановъ	„	„	33	„	2	„	„	„
148	Жельо Д. Шоповъ	„	„	20	„	6	„	„	„
149	Тодоръ Колевъ	„	„	20	не	7	„	„	„
150	Влати Колевъ	Куюджикъ	„	51	жененъ	—	„	„	„
151	Върбанъ Христова	Пчеларово	„	43	„	5	„	„	„
152	Жельо Ганевъ	„	„	50	„	7	„	„	„
153	Иванъ Димитровъ	Сучукъ	„	40	„	4	„	„	„
154	Мисанъ Димитровъ	Боеджикъ	Яболово	60	„	—	„	„	„

(Слѣдва).